

Eszköz neve:

Ok-Hatás Mátrix (Cause and Effect Matrix)

Mire használjuk?

Az elvégzett feladatok és a termékekre vagy szolgáltatásokra vonatkozó ügyfélelvárások kauzális kapcsolatának azonosítása, ezzel a bemenetek kimenetekre gyakorolt hatásának értékelése. Alkalmazható minden olyan esetben, amikor ismertek vagy megismerhetők a kimenetekre vonatkozó követelmények és az ezeket előállító folyamatok, vagy ezek elemei. Példa: folyamatfejlesztési fókusz kijelölése, ügyfélelvárások befolyásolhatóságának elemzése.

Hogyan vizualizáljuk?

Kimeneti változók nevei (Y)		Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	ΣC _{ij} W _j	H _{xi}
Kimeneti változók súlyszámai (W)		W ₁	W ₂	W ₃	W ₄	W ₅		
Bemeneti változók nevei (X)	X ₁	C ₁₁	C ₁₂	C ₁₃	C ₁₄	C ₁₅	ΣC _{1j} W _j	H _{x1}
	X ₂	C ₂₁	C ₂₂	C ₂₃	C ₂₄	C ₂₅	ΣC _{2j} W _j	H _{x2}
	X ₃	C ₃₁	C ₃₂	C ₃₃	C ₃₄	C ₃₅	ΣC _{3j} W _j	H _{x3}
	X ₄	C ₄₁	C ₄₂	C ₄₃	C ₄₄	C ₄₅	ΣC _{4j} W _j	H _{x4}
ΣC _{ij} W _j		ΣC _{1j} W ₁	ΣC _{2j} W ₂	ΣC _{3j} W ₃	ΣC _{4j} W ₄	ΣC _{5j} W ₅		

Mire figyeljünk?

- Az X-ek lehetnek főfolyamatok, részfolyamatok, tevékenységek, műveletek vagy műveletelemek, az elemzési céltól függően.
- Ha csak a szélsőértékeket definiáljuk, érdemes páros számú kauzális szintet megadni.
- A súlyozott kauzális értékekből és a súlyszámokból adódó sorrend akkor is eltérhet, ha hiányos a bemeneti változók listája vagy hibás a kapcsolatok erősségének becslése.

Hogyan használjuk?

- Gyűjtsék össze a termékekre vagy szolgáltatásra vonatkozó elvárásokat (Y_j kimeneti változók). Súlyozzák ezeket aszerint, hogy milyen fontosak az ügyfelek számára (W_j). Írják fel ezeket egy táblázat első sorába.
- Gyűjtsék össze a terméket vagy szolgáltatást előállító folyamatokat, vagy ezek elemeit a szükséges aggregálási szinten. (X_i bemeneti változók). Írják fel ezeket egy táblázat első oszlopába.
- A táblázat sorainak és oszlopainak metszéspontjaiban (X_i;Y_j mátrixpontok) jellemezzék a bemeneti és a kimeneti változók közötti kapcsolatot a kauzalitási-szinttel (C_{ij}), például egy 1-től 6-ig tartó skálán, amelyben a legnagyobb érték azt jelenti, hogy a bemeneti változó (pl. folyamatlépés) nagy mértékben befolyásolja a kimeneti változó megfeleléseit, míg a legkisebb érték jelentése az, hogy a két változó között nincs ilyen kapcsolat.
- Minden metszéspontban szorozzák össze a kauzalitási-szintet az elvárás súlyszámával (súlyozott kauzalitás, C_{ij}W_j), majd ezt az értéket is rögzítsék a cellában.
- Adják össze minden sorban a súlyozott kauzalitás értékeket. Minél nagyobb ez az érték (hatássorrend, H_{xi}), annál nagyobb hatással van a bemeneti változó a kimeneti változókra, azaz annál nagyobb hatása lehet az adott folyamat vagy folyamatlem fejlesztésének az ügyfélelégedettségre.
- Adják össze minden oszlopban a súlyozott kauzalitás értékeket (ΣC_{ij}W_j). Ha az így kapott értékek nem ugyanazt a fontossági sorrendet adják meg, mint amit az 1. pontban adott súlyozás, akkor a bemeneti változók hatása nincs összhangban az ügyfélelvárásokkal. Ebben az esetben olyan módon érdemes fejleszteni a folyamatokon, hogy a fontosabb kimeneti változókra nagyobb befolyással bírnak.